

Summary

A minor fieldwork on Plot No. 317/7 in Dubicko (Šumperk District) built upon a 2021 excavation, which revealed a part of a high medieval fortress, particularly a ditch and a large subsurface settlement feature. Excavating a hole for a retention tank and two linear trenches in the western part of the plot revealed no further medieval features. However, the most interesting discovery came from a 1-meter-wide trench for water and sewage connections on the neighboring Plot No. 317/5, southeast of the house. In both opposing profiles, another part of the ditch (Feature 887) was identified.

Jakub Halama

Hajany (okr. Brno-venkov)

Východně od obce.

Raný středověk, vrcholný středověk. Sídliště, příkopové ohrazení. Vertikální řez. Záchraný výzkum. Uložení nálezů: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

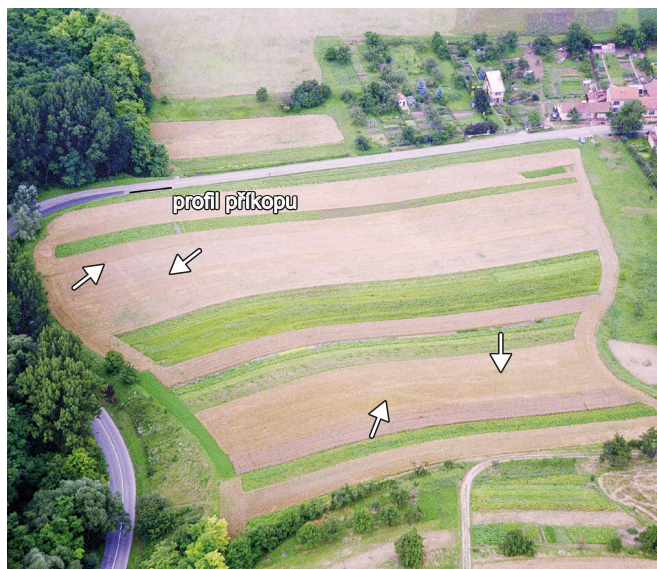
Lokalizace: WGS-84: 49.1107839N, 16.5607067E

V průběhu archeologického dohledu při rekonstrukci silnice II/152 Hajany – Želešice byly zachyceny archeologické situace pouze v k. ú. Hajany, a to při zemních pracích spočívajících ve svahování břehu silnice a skrývce během výměny konstrukčních vrstev komunikace. Bylo zachyceno celkem sedm archeologických objektů (obr. 49). Objekty 500 a 501 představují zbytky zanesených žlabů probíhajících kolmo ke stávající vozovce, objekt 502 pak hlubší příkop. Z objektu 502 pocházejí nálezy ze 13. století. Ačkoliv z objektů 500 a 501 žádné nálezy nepocházejí, je pravděpodobné, že spolu mohou souviset a spadat do stejného období. Příkop 502 je navíc zachycený na leteckých fotografiích z let 1998 a 1999, kdy je zřejmé, že opisuje mírný oblouk zprvu kopírující v cca 30–40m vzdálenosti těleso silnice ze Želešice a postupně se stáčí západním směrem k obci (obr. 50). Interpretace této situace není jasná, pro katastr Hajan nejsou k dispozici zprávy o tom, že by v těchto místech byla situována

Obr. 49. Hajany. Fotografická dokumentace profilu příkopu. Foto I. Čižmář.

Fig. 49. Hajany. Photodocumentation of the ditch profile. Photo by I. Čižmář.

Obr. 50. Hajany. Letecká fotografie s vyznačením průběhu příkopu. Foto M. Bálek.

Fig. 50. Hajany. Aerial photo showing the course of the ditch. Photo by M. Bálek.

např. zaniklá středověká vesnice, tvrz nebo vojenské ležení. Není tedy ani zřejmé, co by příkop mohl obepínat. Případné opevnění však bylo situované tak, aby jeho část probíhala nad tehdejší důležitou komunikací při vyústění z údolí Hajanského potoka. Nabízí se tedy možnost neznámého vojenského ležení nebo zaniklé vsi, která není zachycena v písemných pramenech. Pro bližší pochopení účelu ohrazení/opevnění bude potřeba provést kromě detektorového povrchového průzkumu také geofyzikální průzkum pro zjištění přesného průběhu příkopu/příkopů, doplněný následnými sondážemi, které by snad mohly upřesnit dataci jak většího příkopu, tak menších žlabů. V břehu rekonstruované silnice byly dále zaznamenány dvě menší sloupové jámy (objekty 504 a 505) a v přilehlé skrývce rovněž součást otopného zařízení / pece (objekt 506), související zřejmě se středověkým osídlením tohoto místa.

Nejstarší komponentu tvoří objekt 503, který je možné na základě keramického materiálu datovat do 9.–10. století. Jde patrně o součást na profilu zachycené zemnice, která byla z jedné strany porušena výkopem pro drenáž, a zbytek půdorysu zabíhal pod profil v břehu u komunikace. Tato situace dokládá existenci starší osady již v době hradištní, tedy několik set let před prvními zmínkami o stávající vsi.

Literatura

Neuveдено.

Summary

During a rescue archaeological excavation conducted in connection with the reconstruction of Hajany – Želešice road II/152, archaeological features from the Early Middle Ages were discovered (Hajany cadastral area, Brno–Country District). Noteworthy is also a ditch dating to the first half of the 13th century, enclosing an undetermined area (a deserted medieval village or military camp?) (Fig. 49, 50).

Ivan Čižmář